

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Природничо-гуманітарний фаховий коледж
Державного вищого навчального закладу
«Ужгородський національний університет»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Педагогічною радою Природничо-
гуманітарного фахового коледжу
ДВНЗ «Ужгородський
національний університет»

протокол № 2
від «25» липня 2022 р.

Голова педагогічної ради

Володимир РОСОХА

ПОЛОЖЕННЯ

про академічну мобільність
у Природничо-гуманітарному фаховому коледжі
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

СХВАЛЕНО

Методичною комісією Природничо-
гуманітарного фахового коледжу
ДВНЗ «Ужгородський
національний університет»

Протокол № 2
від «15» серпня 2021 р.

Голова методичної комісії

Олександра Гошовська

Ужгород -2022

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Положення про академічну мобільність у Природничо-гуманітарному фаховому коледжі ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (далі – Положення) регламентує діяльність закладу освіти щодо організації академічної мобільності учасників освітнього процесу і встановлює загальний порядок організації різних програм академічної мобільності здобувачів освіти на території України і за кордоном.

1.2 Академічна мобільність передбачає участь здобувачів освіти Природничо-гуманітарного фахового коледжу ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (далі – Коледж) у освітньому процесі (в Україні або за кордоном), проходження навчальної або виробничої практики, проведення наукових досліджень з можливістю перезарахування в установленому порядку освоєніх навчальних дисциплін, практик тощо.

1.2.1 У цьому Положенні терміни академічна мобільність у сфері фахової передвищої освіти (далі - академічна мобільність) – вживаються у значенні, визначеному Законами України «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту».

1.2.2 Поняття «заклад освіти», «заклад-партнер», «іноземний заклад освіти», «іноземний учасник академічної мобільності», «програма академічної мобільності», «український заклад освіти», «український учасник академічної мобільності», «партнерський договір», «договір академічної мобільності», вжиті у цьому Положенні, та інші пов'язані терміни вживаються у значенні, визначеному Порядком реалізації права на академічну мобільність, який затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 року № 579 (в редакції постанови КМ України від 13 травня 2022 року № 599, далі -Порядок), Законами України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про вищу освіту».

1.2.3 Не може брати участь у програмі академічної мобільності заклад освіти (наукова установа) з іноземними інвестиціями держави, визнаної в установленому порядку державою-агресором або державою-окупантом, або заклад освіти (наукова установа), зареєстрований на території такої держави, або кінцевий бенефіціарний власник (контролер) якого є резидентом держави-агресора або держави-окупанта, або у разі, коли іноземний заклад освіти (наукова установа) має постійне місцезнаходження на території держави-агресора, держави-окупанта або держави, що не визнає тимчасово окуповані території такими, що належать Україні.

Не можуть брати участь у програмі академічної мобільності громадяни держави, визнаної в установленому порядку державою-агресором або державою-окупантом, або держави, що не визнає тимчасово окуповані території такими, що належать Україні.

1.2.4. Діяльність українських, іноземних закладів освіти (наукових установ) та учасників академічної мобільності під час виконання програм академічної мобільності повинна відповідати основним принципам Спільної декларації міністрів освіти Європи «Європейський простір у сфері вищої освіти», вчиненої у м. Болоньї 19 червня 1999 р. (Болонська декларація), Угоді про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони,

підписаної 27 червня 2014 р., програмним документам у сфері освіти, розробленим міжнародними організаціями, міжнародним договорам України та іншим документам, що визначають політику України у сферах освіти і науки.

1.3 Для реалізації права на академічну мобільність український заклад освіти (Природничо-гуманітарний коледж ДВНЗ «УжНУ», далі - Коледж або заклад освіти) та іноземний заклад освіти або інший український заклад освіти укладають у письмовій або електронній формі договір між закладами-партнерами про виконання програми академічної мобільності (далі - партнерський договір).

1.3.1 Укладення договору про співробітництво між закладами-партнерами, а також партнерського договору та договору академічної мобільності в умовах воєнного стану здійснюється в електронній формі з використанням кваліфікованого електронного підпису. У разі неможливості використання кваліфікованого електронного підпису здійснюється обмін листами про намір співробітництва, виконання програми академічної мобільності та підтвердження виконання зобов'язань після завершення або скасування воєнного стану;

1.3.2 Особа, яку відібрано відповідно до вимог Порядку для участі у програмі академічної мобільності, укладає з українським закладом освіти постійного місця навчання договір академічної мобільності;

1.3.3 Право на академічну мобільність також може бути реалізоване українськими учасниками освітнього процесу, а також працівниками закладу освіти за власною ініціативою за умови позитивного рішення керівника закладу освіти, прийнятого на підставі подання та індивідуального запрошення від іноземного закладу освіти. Статус учасника академічної мобільності відповідно до цього Положення та Порядку така особа набуває з моменту прийняття рішення керівника закладу освіти. З цього моменту на таку особу поширюються всі права та обов'язки українського учасника, визначені цим Положенням та Порядком, а на заклад освіти постійного місця навчання та заклад освіти, що надав запрошення, - всі права та обов'язки, визначені цим Положенням та Порядком для закладів-партнерів, крім фінансування витрат українського учасника, що здійснюється відповідно до другого речення абзацу сьомого пункту 18 Порядку;

1.3.4 З метою організації та реалізації права на академічну мобільність будь-якого виду та форми закладами-партнерами в партнерському договорі визначаються:

- мета, завдання, вид та форма, тривалість, строк (у разі потреби етапи) академічної мобільності;
- результати, яких очікується досягти;
- документ, що отримує український та/або іноземний учасник після завершення участі у програмі академічної мобільності;
- права та обов'язки закладів-партнерів;
- критерії відбору учасників академічної мобільності та сторона, що здійснюватиме відбір;
- перелік документів, необхідних для участі у програмі академічної мобільності, вимоги до них, процедура та строк їх подання;
- фінансові умови програми академічної мобільності, умови медичного забезпечення або медичного страхування;
- строк, умови та порядок звітування учасника академічної мобільності під

час або після повернення до закладу освіти постійного місця навчання (роботи), порядок визнання результатів академічної мобільності, а також заходи, що вживаються в разі недосягнення мети академічної мобільності та/або невизнання її результатів, виникнення конфліктних або непередбачуваних ситуацій під час участі у програмі академічної мобільності або визнання її результатів;

- строк, умови та порядок ліквідації академічної заборгованості у закладах-партнерах (для освітньої академічної мобільності);

- порядок внесення змін до партнерського договору;

- підрозділи закладів-партнерів, що будуть забезпечувати виконання програми академічної мобільності, контактні особи;

- інші умови, необхідні для забезпечення досягнення результатів академічної мобільності.

1.3.5 Для освітньої академічної мобільності обов'язковим є визначення закладами-партнерами в партнерському договорі переліку і змісту освітніх компонентів, порядку вибору додаткових навчальних дисциплін (крім вивчення в закладі-партнері обов'язкових навчальних дисциплін), обсягу навчального навантаження, детального опису оцінювання результатів та їх відображення в додатку до диплома, форми та змісту академічної довідки або інших аналогічних документів, де зазначаються результати академічної мобільності;

1.3.6 У разі укладення партнерського договору в умовах воєнного стану здобувачі освіти попереджаються закладом освіти постійного місця навчання про можливість перезрахування неповного обсягу кредитів ЄКТС, отриманих у межах програми внутрішньої академічної мобільності, та необхідність вивчення додаткових освітніх компонентів у закладі освіти постійного місця навчання для завершення програми підготовки за відповідним освітнім рівнем;

1.3.7 У разі, коли під час участі у програмі академічної мобільності виникають ситуації, неврегульовані партнерським договором, вони можуть визначатися в договорі академічної мобільності між учасником та закладом-партнером постійного місця навчання, якщо не зачіпаються інтереси іншого закладу-партнера, і за погодженням із закладом-партнером, якщо його інтереси зачіпаються;

1.3.8 Договір академічної мобільності, що укладається Коледжем під час реалізації будь-якого виду чи форми академічної мобільності з іншим закладом освіти, учасником, який навчається на підставі державного замовлення, в обов'язковому порядку повинен містити вимогу щодо не збільшення строку здобуття відповідного освітнього рівня та в разі невиконання цієї вимоги – продовження строку здобуття освіти такою особою понад нормативний для такого освітнього рівня за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб;

1.3.9 У разі, коли український учасник є неповнолітньою особою, договір академічної мобільності укладається з одним із його батьків або особою, яка є його законним представником;

1.3.10 Після укладення договору академічної мобільності керівник українського закладу-партнера видає розпорядчий документ, в якому визначається мета, строк, умови (у тому числі фінансові) програми академічної мобільності українського учасника. Особа набуває статусу українського учасника з дати, визначеної в такому документі.

1.4 Основними видами академічної мобільності є:

- зовнішня академічна мобільність – навчання, включаючи проходження практик, студентів Коледжу у освітніх закладах за кордоном протягом певного періоду;

- внутрішня академічна мобільність – навчання, включаючи проходження практик, студентів Коледжу в інших освітніх закладах України протягом певного періоду.

1.5 Переважним способом здійснення академічної мобільності студентів закладу освіти є направлення їх до закладів-партнерів для:

- навчання на основі двосторонніх або багатосторонніх угод між освітніми закладами-партнерами щодо програм академічної мобільності (без отримання другого документа про вищу освіту);

- навчання на основі двосторонніх або багатосторонніх угод між освітніми закладами-партнерами щодо програм академічної мобільності (з можливістю отримання двох документів про вищу освіту);

- проходження мовної практики;

- проходження навчальних та виробничих практик.

1.6 Умови навчання і перебування студентів-учасників академічної мобільності та інші питання визначаються двосторонніми або багатосторонніми угодами між Коледжем» та освітніми закладами-партнерами.

1.7 Умови навчання, стажування і перебування студентів-учасників академічної мобільності, та інші питання визначаються відповідно до умов Положення про умови матеріального забезпечення осіб, направлених за кордон на навчання та стажування, затвердженному постановою Кабінету Міністрів України від 4 березня 1996 р. № 287 (в редакції постанови КМ України від 13 травня 2022 року № 599).

1.8 В разі, якщо студенти Коледжу направляються для участі в освітній та науковій діяльності (в.т.ч. конференціях, олімпіадах, виставках, конкурсах), що провадиться в Україні та за кордоном, але при цьому не беруть участь у програмах академічної мобільності та у програмах міжнародного співробітництва відповідно до Порядку, то відшкодування витрат, пов'язаних з направленням здобувачів освіти, здійснюється в розмірах та в порядку, встановлених постановою Кабінету Міністрів України "Про норми відшкодування витрат, пов'язаних з направленням здобувачів освіти та наукових ступенів для участі у заходах, що проводяться в Україні та за кордоном (в редакції постанови КМ України від 13 травня 2022 року № 599), в якій міститься посилання на постанову Кабінету Міністрів України від 02 лютого 2011 року № 98 "Про суми та склад витрат на відрядження державних службовців, а також інших осіб, що направляються у відрядження підприємствами, установами, організаціями, які повністю або частково утримуються (фінансуються) за рахунок бюджетних коштів.

2. ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

2.1. Основними цілями академічної мобільності здобувачів Коледжу є:

- підвищення якості освіти;
- підвищення ефективності наукових досліджень;
- підвищення конкурентоздатності випускників Коледжу на українському та міжнародному ринках освітніх послуг та праці;
- збагачення індивідуального досвіду студентів щодо інших моделей створення та поширення знань;
- залучення світового інтелектуального потенціалу до вітчизняного освітнього процесу на основі двосторонніх та багатосторонніх угод між освітніми закладами-партнерами;
- встановлення внутрішніх та зовнішніх інтеграційних зв'язків;
- гармонізація освітніх стандартів освітніх закладів-партнерів;
- інтеграція України в Європейський простір освіти та Європейський дослідницький простір;
- обмін передовими практиками та досвідом у сферах освіти і науки;
- модернізація системи освіти;
- цифровізація навчання та управління;
- розвиток професійних навичок та особистісних якостей учасників академічної мобільності;
- поглиблення співробітництва з міжнародними партнерами у сферах освіти і науки;
- підтримка соціальних, економічних, культурних взаємовідносин та зв'язків з іншими країнами.

2.2. Основними завданнями академічної мобільності здобувачів коледжу є:

- підвищення рівня теоретичної та практичної підготовки студентів, проведення досліджень з використанням сучасного обладнання і технологій, опанування новітніми методами дослідження, набуття досвіду проведення науково-дослідної роботи та впровадження її результатів;
- набуття професійного досвіду під час проходження навчальних та виробничих практик;
- можливість одночасного отримання студентом двох документів про освіту з додатками встановленого у освітніх закладах-партнерах зразка та інформацією про систему оцінювання в них навчальних здобутків студентів;
- підвищення рівня владіння іноземними мовами;
- посилення інтеграції освіти і науки, розвиток подальших наукових досліджень, поглиблення знань національних культур інших країн, а також поширення знань про мову, культуру, освіту і науку України;
- підтримка соціальних, економічних, культурних, політичних взаємовідносин та зв'язків з іншими країнами.

3. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

3.1. До участі у програмах академічної мобільності допускаються учасники освітнього процесу Коледжу.

3.2 Відбір студентів для участі в програмах академічної мобільності здійснюється конкурсною комісією закладу освіти з урахуванням рейтингу успішності, участі у науковій роботі та знання іноземної мови.

Конкурсну комісію очолює директор Коледжу.

Склад конкурсної комісії визначає та затверджує директор за умови обов'язкової участі в її роботі представників органів студентського самоврядування.

3.3 У випадку, якщо студент бере участь у міжнародній програмі академічної мобільності, конкурсний відбір здійснюється організацією, яка надає студенту грант на умовах і за критеріями, визначеними в установчих документах конкурсу.

3.4 Перелік необхідних документів для участі в програмі академічної мобільності студентів Коледжу та процедура їх подання регламентується угодами між коледжем та освітніми закладами-партнерами.

3.5 Етапи, тривалість та зміст навчання у освітніх закладах-партнерах визначаються навчальними планами та графіками навчального процесу, затвердженими у закладах-партнерах. Узгоджені навчальні плани та графіки навчального процесу затверджуються керівниками освітніх закладів-партнерів.

При формуванні індивідуального навчального плану студента враховується фактичне виконання студентом індивідуальних навчальних планів поточного та попередніх навчальних років.

3.6 Навчання за індивідуальним навчальним планом може здійснюватися із застосуванням технологій дистанційного навчання.

3.7 Студент, крім вивчення у освітньому закладі-партнері обов'язкових навчальних дисциплін, має право самостійного вибору додаткових навчальних дисциплін, якщо це передбачено відповідними угодами між закладами-партнерами.

3.8 На час навчання у освітньому закладі-партнері студенту за його заявою надається академічна відпустка або індивідуальний план навчання, затверджений в установленому порядку.

4. ВИЗНАННЯ ТА ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ

4.1 Коледж визнає еквівалентними та перезараховує результати навчання студента у освітньому закладі-партнері.

4.2 Визнання результатів навчання в рамках академічного співробітництва Коледж з освітніми закладами-партнерами здійснюється з використанням європейської системи трансферу та накопичення кредитів ECTS або з використанням системи оцінювання навчальних здобутків студентів, прийнятої у країні вищого навчального закладу-партнера, якщо в ній не передбачено

застосування ECTS.

4.3 Навчальні дисципліни та інші види навчальної діяльності зазначаються в індивідуальному навчальному плані студента.

4.4 Перезарахування вивчених навчальних дисциплін здійснюється на підставі наданого студентом документа з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків студентів, завіреного в установленому порядку у вищому навчальному закладі-партнері.

4.5 Академічна різниця нормативних та вибіркових навчальних дисциплін за індивідуальним навчальним планом студента визначається Коледжем, але не повинна перевищувати 10 навчальних дисциплін.

4.6 Порядок ліквідації академічної різниці визначається закладом освіти та вищими освітніми закладами-партнерами відповідно до законодавства.

4.7 Результати підсумкової атестації студентів у період навчання у освітньому закладі-партнері представляються за шкалою, прийнятою у закладі-партнері і переводяться у шкалу, прийняту у Коледжі.

4.8 Державна атестація студентів, які навчаються за програмою академічної мобільності, здійснюється у встановленому порядку.

5. ОБОВ'ЯЗКИ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ

5.1 Заклад освіти, що направляє на навчання, зобов'язаний:

- укласти угоду про співробітництво щодо реалізації програми академічної мобільності студентів між вищими освітніми закладами-партнерами та узгодити навчальні програми;
- забезпечити вільний і рівний доступ студентів до інформації про наявні програми академічної мобільності та існуючі критерії відбору;
- надавати студентам консультативні послуги під час оформлення документів для участі у програмах академічної мобільності;
- контролювати наявність документів, що підтверджують законність перебування студентів-іноземців на території приймаючої країни;
- зарахувати студента, направленого на навчання на визначений договором строк відповідно до норм законодавства приймаючої сторони;
- створити усі необхідні умови для виконання студентом індивідуального навчального плану;
- сприяти студентам у вирішенні візових, житлових та побутових проблем;
- надавати можливість студентам вищого освітнього закладу-партнера брати участь у наукових конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах, представляти свої наукові роботи для публікацій, користуватися навчальною, науковою, виробничою, культурною, спортивною базами;
- контролювати наявність документів, що підтверджують законність перебування студентів-іноземців на території України;
- після завершення навчання видати студенту документ з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків студентів або документ про освіту з додатком встановленого у Коледжі зразка.

5.2 Обов'язки Коледжу та вищих навчальних закладів-партнерів щодо

студентів, які беруть участь у програмах академічної мобільності, мають бути обумовлені у відповідних угодах між Коледжем та освітніми закладами-партнерами щодо програм академічної мобільності студентів.

6. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТУДЕНТІВ, ЯКІ БЕРУТЬ УЧАСТЬ У ПРОГРАМАХ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

6.1 Студенти мають право на:

- продовження навчання або вивчення окремих навчальних дисциплін за спорідненими напрямами та спеціальностями підготовки фахівців у освітніх закладах-партнерах;
- безпечні та нешкідливі умови навчання;
- користування навчальною, науковою, виробничию, культурною, спортивною базою освітнього закладу, що приймає;
- участь у наукових конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах, представлення своїх наукових робіт для публікацій;
- можливість отримання документа про відповідний освітньо-професійний рівень встановлений у освітньому закладі-партнері встановленого зразка відбувається відповідно до угоди між Коледжем та освітніми закладами-партнерами щодо програм академічної мобільності.

6.2 Студенти зобов'язані:

- своєчасно надати необхідні документи для участі в програмі академічної мобільності;
- вчасно прибути до місця навчання;
- під час навчання дотримуватися законодавства країни перебування, правил внутрішнього розпорядку, Статуту та інших нормативно-правових документів освітнього закладу, що приймає;
- успішно пройти навчання за затвердженим індивідуальним навчальним планом;
- після завершення навчання у освітньому закладі-партнері вчасно повернутися до Коледжу.

7. ЗВІТУВАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ ДОКУМЕНТІВ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ ЗА ПРОГРАМОЮ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

7.1 Після повернення до Коледжу, що направив на навчання, студент надає документ з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків студентів, завірений в установленому порядку у освітньому закладі-партнері.

7.2 Коледж в установленому порядку приймає рішення щодо поновлення студента на навчання після академічної відпустки, наданої для участі в програмі академічної мобільності студентів.

7.3 Якщо студент під час перебування у освітньому закладі-партнері не виконав затверджений індивідуальний навчальний план, то після повернення до

Коледжу, яому може бути запропонований індивідуальний графік ліквідації академічної заборгованості, затверджений в установленому порядку, або повторний курс навчання.

У цьому випадку форму фінансування навчання студента визначає Коледж.

8. ЗАКЛЮЧНА ЧАСТИНА

8.1 Студент, який виїхав за кордон на навчання або стажування, має право на отримання місця для проживання в гуртожитку після повернення, якщо до від'їзду за кордон, він проживав у гуртожитку Коледжу.

8.2 Під час організації академічної мобільності, виконання програм академічної мобільності, визнання і зарахування результатів, умови повернення до місця постійного навчання тощо у Коледжі - застосовуються норми (положення) Порядку реалізації права на академічну мобільність", що затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 року №579 (в редакції постанови КМ України від 13 травня 2022 року № 599) та іншими нормативно-правовими актами.

В разі, якщо в нормах цього Положення відсутні норми, які є в Порядку, якщо такі норми Положення не відповідають або суперечать Порядку реалізації права на академічну мобільність, – то застосовуються норми Порядку в частині, що стосується Коледжу як закладу фахової передвищої освіти та студентів Коледжу – здобувачів фахової передвищої освіти.